

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca.
42. I. em. Telefon: 23-33. - Kf. hivatal,
Kölcsháza és jegyiroda: Aradi
ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw
Lipót ucca 19. Telefon: 26-34. Távirati
és levélcím: Délmagyarország Szeged

Szerda 1932 okt. 12
Ara 16 fillér
VIII. évfolyam, 233. sz.

ELŐFIZETÉ : Napon a helyben 3.20
Vidéken és Budapesten 3.60, külföldön
6.40 pengő - Egyes szám ára hétköz-
nap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hír-
adások felvétele tarifája szerinti. Megje-
lenik hétévkivételével naponta reggel

Gróf Klebelsberg Kuno meghal

Először elvesztjük az alkotásokat, az-
után elvesztjük az Alkotót.

A megrendítő gyász annál elviselhetle-
nebb, minél váratlanabban tört ránk. A
nagy halott tragikusan korai ravatala mel-
lett elhallgat minden párttekinetet s a ma-
gyar költő szavaival: csak hála, részvét
s hódolat illeti meg, nem bírálat. Nem a
politikust gyászoljuk benne és nem a mi-
nisztert. A politikust érhetette gáncs, a mi-
nisztert illethette kritika. De Klebelsberg
Kuno gróf városszereplése, teremtménye, al-
kotóképesége, örökké lázas, örökké tevő-
keny, csak alkotásban megpihenő s nyu-
galmat csak a teremtményben találó fárda-
hatatlan aktivitása előtt barát és ellenfél
lenyűgözve egyformán meleg kegyelettel
hajtja meg az elismerésnek immár fekete
lobogóját.

Krózusa és apostola volt ennek a város-
nak. Hitet adott, programot hirdetett, a
szébb jövő útjait egyengette s amit a mű-
vészet kitervelt, lángész megálmodott s
amire kutató tudós lombikjában rábük-
kant, azzal mindennel gazdagítani akarta
ezt a várost. Nem akarunk hálátlanok
lenni az apáink nemzedékével szemben,
mégis el kell most mondanunk, amikor a
frissen érzett fájdalom még nem törődik
a tapintat tekintetével: soha senkinek
Szeged város nem köszönhetett annyit, mint
Klebelsberg Kuno grófnak.

Nem a kövek beszélnek most róla, ha-
nem a szívek. A szívek, amelyek hálását
a kenyérért, a szépségért, az alkotások-
ért s a hitért, amit neki köszönhetnek.
A szívek beszélnek most, mert nem min-
dig beszélhetek, amíg élt s amíg a poli-
tika még a szíveknek is gyakran paran-
csolt hallgatást. Most s már csak a rava-
tala mellett elmondhatjuk: ennek a város-
nak szíve várossá ölelte a nagy alkotót
s ennek a városnak szíve vérzik most,
hogy ravatalon fekszik legnagyobb jól-
tevője.

Nem a mi tisztünk, hogy felmérjük an-
nak a veszteségnek nagyságát, ami a ma-
gyar kultúrpolitikát érte halálával, vagy
amivel a magyar közélet lesz szegényebb,
hogy Klebelsberg kidőlt a sorból. Mi most
csak a szegedi gyászt szolgáltadjuk meg,
a mi szavunkban most Szeged szíve vo-
naglik meg: „mikor jön hozzá hasonló?”
Mikor jön el újra az az aranykorszak,
amikor a gondolatok patakzó bőségével,
a szépség kultuszával, a „kenyér, szó és
szépség” éhnek szinte az ittasságig ki-
elégülésével, iskoláknak és kórházaknak
elővarázsolásával úgy lehet majd újra
gazdagítani ezt a várost, mint ahogy Kle-
belsberg gazdagította? Klebelsberg az al-
kotásnak volt zsenije s mi soha el nem
muló hálával gondolunk arra, hogy az al-
kotásnak ez a zsenije, a teremtménynek ez a
lángesz Szegedet választotta ki műhelyül
és harcterül. Reneszansz-ember volt és
modern tudós, egy Medici és egy Mucchia-
velli találkozott benne s mindaz a képes-
ség, ami összezsugorodott benne alkotó
ereje és teremtmény kibontakozásával,

szinte küldetészerűen állott ennek a vá-
rosnak szolgálatára.

S a ravatala mellé odaáll most köny-
nyes szemmel és könnyes szívvel Szeged
népe. A gyászban nincs közöttünk különb-
ség, mint ahogy eddig is csak a tisztelet-
adásban lehetett, de a tiszteletben nem
volt. A város apostola, a város maecenas,

Betegsége

(Budapesti tudósítók telefon-
jelentése.) Gróf Klebelsberg Kuno
volt kultuszminiszter, Szeged
országgyűlési képviselője ked-
den délután 5 óra 10 perckor szív-
szélhűdés következtében váratla-
nul meghalt. A halálhír általános
megdöbbenést és mély részvétet
váltott ki.

Klebelsberg Kuno, — mint a Délmagyaror-
szág legutóbb megírta, — szeptember folyamán
néhány napig Szentesen tartózkodott. Innen
már lázasan érkezett Budapestre, betegségét
azonban nem vette komolyan. Azt hitte, hogy
enyhe lefolyású influenzája van és a hőemel-
kedést ennek tulajdonította. Betegen tovább-
végezte megszokott munkáját, majd a Károlyi-
kormány lemondása után résztvett a kibonta-
kozásra irányuló első tárgyalásokban. Az egy-

séges pártból magas lázzal küzdve ment haza.
Az alapos orvosi és bakteriológiai vizsgálat
kétségtelenül megállapította, hogy

Klebelsberg paratífuszban szenved.

Klebelsberg ekkor még mindig nem akart tu-
domást venni komoly megbetegedéséről. Or-
vosainak határozott fellépése kényszerítette
Klebelsbergert arra, hogy október 2-án a Ko-
rányi-klinikára vitette magát, amelynek I.
emelet 31. számú szobájában helyezték el.

Állapota az első naptól kezdve állan-
dóan javulást mutatott, orvosai már
teljes felépülésében reménykedtek.

Szombaton és vasárnap váratlanul kompliká-
ciót okozott, hogy a betegnél garathurut lépett
fel, ami megnehezítette a nyelést és így a
táplálék felvételét.

Az utolsó nap

A garathurut kedden reggelre elmúlt. Ked-
den már rendesen táplálkozott, délnél jó ét-
vágygal ebédel és derűsen beszélgetett kör-
nyezetével. Ebéd után Bethlen István házior-
vosa, dr. Karcag kereste fel, akivel jó kedvben
tréfálkozott.

Rövid idővel dr. Karcag távozása után só-
gora, dr. Kovács Gyula kultuszminisztériumi
tanácsos érkezett betegágyához, akivel szin-
tén igen jó hangulatban beszélgetett. E beszél-
getés közben

délután 4 órakor váratlan szívatlak je-
lentkezett.

Orvosai számára ez az attack nem volt tel-
jesen váratlan, mert a hétfői nap folyamán
Klebelsberg hőmérséklete váratlanul leesett
36.4—36.6 fok között mozgott.

A délutáni első rosszullét jelentkezésekor
kezelő orvosai szíverősítő injekciókat adtak a
betegnek, amiktől jobban lett.

Háromnegyed öt órakor ismét rosszül-
lét jelentkezett,

az orvosok oxigén belélegzést alkalmaztak.

Az első belélegzés után Klebelsberg már félig
eszméletlen volt és hőrögzve mondta:

— Még oxigént, oxigént...

Ezek voltak utolsó szavai, a következő pilla-
natban elvesztette eszméletét és

rövid agónia után 5 óra 10 perckor
meghalt.

A halál pillanatában orvosain kívül sógora
tartózkodott ágyánál, felesége délelőtt volt ná-
la, majd rövid pihenőre hazament hidegkúti
lakásukba, miután Klebelsberg állapota telje-
sen megnyugtatónak látszott. A katasztrófa be-
következése után közeli hozzátartozói siettek
az özvegyhez, akivel csak annyit közöltek, hogy
férje hirtelen rosszul lett. A katasztrófa hírért
csak a klinikán mondták meg Klebelsberg öz-

vegyének, aki a fájdalomtól ájultan rogyott
össze. Korányi professzor szobájába vitték be,
ahol néhány perc múlva magához tért.

A halottas ágyánál

A halottas szobában egyszerű vaságyon fek-
szik gróf Klebelsberg Kuno teste. Arca erősen
megnyult. Haja kopaszra nyírva. Kórházi fe-
hér lepedő teríti le a holttestet, amely mellett
hat apáca térdepelve imádkozik. Az éjjeli szek-
rényen egy szál gyertya lángja lobogva vilá-
gítja be a halottas ágyat.

A szekrényen imakönyvek, tudományos
könyvek, orvosságos üvegek, a halottas ágy
teleszórva a kegyelet virágaival.

A halottas szobába sűrű egymásutánban ér-
keznek a váratlan katasztrófa hírért feldult
barátok és tisztelők.

Elsőnek Hóman Bálint kultuszminiszter ér-
kezik bárczyházi Bárczy István miniszterel-
nökségi államtitkár társaságában. A kormány
legmélyebb részvétét fejezi ki az özvegynek.

Este háromnegyed nyolckor Gabriella főher-
cegnő érkezik, azután Petri Pál államtitkár,
a volt kultuszminiszter leghűségesebb munká-
társa bucsuzik könnyező szemekkel egykori
főnökével. Egymásután robognak az autók a
Korányi-klinika elé.

A klinika részéről a következő

hivatalos orvosi jelentést

adták ki:

„Gróf Klebelsberg Kuno v. b. t. t. nyu-
galmazott kultuszminiszter paratí-
fuszban, rekonvaleszens állapotban szívbénu-
lás következtében délután 5 óra 10 perckor
hirtelen elhunyt”.

A nemzeti halottja

Az egységes pártba este 6 óra után érkezett
Klebelsberg halálának híre. A legnagyobb me-